

Ratkojakonkari muistelee, osa 8

Muistelukseni siirtyvät 2000-luvulle. Vuosituhannen vaihteen tienoilla olin ratkonut jo lähes 50 vuotta, viimeiset parikymmentä niistä todella aktiivisesti. 1990-luvulla vuosittaiset ratkontamäärät pyörivät 3500:n molemmilla puolilla. Ratkoin edelleen ristikoihin pehmiä kovimpiin koviksiin, lähes kaikkia tehtävyytyyppejä, ainut poikkeus olivat kryptot, en pidä niiden ratkonnan mekaanisuudesta.

Uuden vuosituhannen alkuun mennessä ristikot olivat kehittyneet suurin piirtein niille tasolle, joilla ne ovat vielä nykyäänkin. Eniten kehittymistä 24 vuoden aikana tuntuu tapahtuneen ulkoasuissa. Koneellisten ulkoasujen osuus on ohittanut käsin tehdyn. Valitettavasti se on myös merkinnyt jonkinasteista samanlaistumista. Monimuotoisuus on vähentynyt.

Vihjeityksessä 2000-luvulla tapahtunut rakenneviheiden monipuolistuminen ja voimakkaampi esiinmarssi. Olen tykännyt siitä. Hyvä rakennevihe aikaansaa kunnon ahaa-elämyksen, mikäs sen auvoisempaa ratkojalle.

Vanhat laatijasuuruudet ovat edelleen jaksaneet ilahduttaa ratkojia aivoituksillaan, pitkää ikää heille! Uusiakin suuruuksia on tullut mukaan, mutta ehkä jotenkin vähemmän kuin ristikoiden nousun ja kehittymisen vuosina. Samankaltaistuminen

tuntuu minusta olevan todellinen uhka.

Haluan nostaa esille yhden laatijan, joka uusista on tarjonnut minulle ratkojana ehkä eniten hykerryttäviä hetkiä 2000-luvulla. Hän on Toni Pitkälä, jonka laatuksia nähdään säännöllisesti tässäkin lehdessä. Toni hallitsee hyvin kaikki vaikeustasot. Erityisesti kaksi seikkaa nousee esille.

Tonin käyttämä sanasto ja sen ristiin asettaminen on parhaimmillaan omaa luokkaansa. Oma ykkössuosikkini Tonin ratkaisusanoista on tiettyä tanssia käsittelevä nettikeskustelu eli CHACHACHACHAT. Tonin kovisvihjeitys on myös ainutlaatuisia. Omat ratkontanystyrät saa venyttää äärimmilleen. Usein vasta muutaman päivän päästä alkaa alitajunnasta tulla häikäiseviä ahaa-elämyksiä. Ja niitä tulee yhdestä Tonin koviksessa virtanaan.

Ratkojalle on määrällisesti tarjolla enemmän ratkottavaa kuin koskaan. On hyvä, että löytyy valinnanvaraa. Omat ratkontamääräni ovat eläkkeelle siirtymisen jälkeen vielä lisääntyneet, vuosittain ylittyä selkeästi 4 000 kappaleen raja. Odotan edelleen jatkuvasti uusien kykyjen esiintuloa. Aivan viimeaikaisia ilonaiheita on ollut piilosanojen laatija Henrik Lahtinen. Piilosanojen vihjeityksessäkin on näköjään mahdollista löytää vielä uusia ulottuvuuksia.

On ollut hienoa elää mukana koko kuvaristikon historia, nähdä sen hoipertelevat alkutaipaleet ja sen kehittyminen omaksi nykyiseksi taidemuodokseen.

Antti Skyttä

antti.skytta@ristikkoakatemia.fi

Lähetäkää ristikkoaiheisia kysymyksiä ja mielipiteitä osoitteeseen kysymys@ristikkoakatemia.fi